

**Ilinniarnerup aaqqissugaanera
Studieordning
Curriculum
2022**

**Ilinniartitseriaatsimi, Kulturit naapinneranni,
allangoriartornermilu masteri**

Master i Didaktik, Kulturmøder og Forandringsprocesser

**Master in Didactics, Cultural relations and Change
management**

**Ilinniartitsinermik Ilimatusarfik
Institut for Læring
Institute of Learning**

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
1. Præambel	3
2. Titel	4
3. Adgangskrav	4
3.1 Optagelsesregler	4
3.2 Merit	4
3.3 Udenlandsophold	4
4. Formål og kompetencemål	5
4.1. Formål	5
4.2 Kompetencemål	5
5. Uddannelsens opbygning, tilrettelæggelse, normering og struktur	7
5.1. Struktur	7
6. Undervisningsformer og kvalitetssikring	7
6.1 Kvalitetssikring	7
7. Generelle bestemmelser om eksamen	8
7.1 Skriftlige opgaver	8
8. Ikrafttrædelse	8
9. Uddannelsens faglige opbygning	8
9.1 Modul 1. Undervisning og læring	8
9.2 Modul 2. Udviklings- og forandringsproesser	9
9.3 Modul 3. Pædagogisk specialisering	11
9.4 Modul 4. Masterafhandling	12

1. Præambel

Denne studieordning er udarbejdet af Institut for Læring under Ilisimatusarfik og er den 24.11. 2022 godkendt af Akademisk råd ved Ilisimatusarfik.

Studieordningen er udformet og har hjemmel i:

Inatsisartutlov nr. 14 af 12. juni 2019 om videregående uddannelser

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 27 af 1. september 1995 om uddannelser og eksaminer ved Ilisimatusarfik.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr.14 af 23.juni 2008 om karakterskala og anden bedømmelse.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 6 af 2. januar 1990 om censorer ved Ilisimatusarfik.

2. Titel

Uddannelsens titel er ”Masteruddannelse i Didaktik, Kulturmøder og Forandringsprocesser”.

Den, der har gennemført uddannelsen, har ret til at betegne sig Master i Didaktik, Kulturmøder og Forandringsprocesser. På grønlandsk: Ilinniartitseriaatsimi, Kulturit naapinneranni, allangoriartornermilu masteri. På engelsk: Master in Didactics, Cultural relations and Change Management

3. Adgangskrav

Ansøgere til uddannelsen optages ud fra følgende kriterier:

- Bestået videregående uddannelse som fx bachelor, professionsrettet bachelor, kandidat med gymnasialt pædagogikum eller erhvervspædagogikum.
- Mindst to års relevant erhvervs erfaring.

Ansøgere, der ikke opfylder optagelseskravet om en bacheloruddannelse kan vedlægge en begrundet ansøgning, som evt. opfølges af en samtale med institutleder/afdelingsleder ved Institut for Læring.

Det forudsættes, at den studerende kan læse og anvende faglitteratur på dansk og engelsk.

3.1 Optagelsesregler

Er der flere kvalificerede ansøgere end studiepladser, optages ansøgere ud fra universitetets samlede vurdering af ansøgernes kvalifikationer, primært ansøgernes sidste eksamenskaraktergennemsnit, sekundært ansøgernes realkompetencer samt tertiært ansøgernes danskkundskaber.

3.2 Merit

Afgørelse om meritoverførsel fra andre tilsvarende uddannelser i ind- og udland træffes efter indstilling af Institutrådet på baggrund af en individuel bedømmelse.

Ansøger kan meritoverføre op til et halvt årsværk fra et tilsvarende studie ved andre universiteter. Ved meritoverførslen overføres den opnåede karakter ikke, men overføres med karakteren 'bestået'. På eksamensbeviset anføres det, hvis et fag er meritoverført fra en anden uddannelse.

3.3 Udenlandsophold

Der kan læses op til 30 ECTS på et andet universitet. Universitetet skal skriftligt over for Institut for Læring bekræfte, at der er en studieplads til den studerende. Den studerende skal have en af Institut for Læring lærere eller en person der godkendes til opgaven af Instituttet, som vejleder.

4. Formål og kompetencemål

4.1. Formål

Formålet med masteruddannelsen i Didaktik, Kulturmøder og Forandringsprocesser er at uddanne mestre, som kan bidrage til udvikling af det grønlandske uddannelsessystem med udgangspunkt i den nyeste forskning på området.

Uddannelsen henvender sig til undervisere, herunder lærere og pædagogiske ledere indenfor folkeskolens ældste trin, på gymnasiale uddannelser, brancheskoler og professionsuddannelser. På uddannelsen undervises i kulturelle problemstillinger, undervisning og læring samt undervisningsmæssige og organisatoriske forandringsprocesser. Desuden er der fokus på overgange fra folkeskole til ungdomsuddannelse og fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelse og arbejdsliv. Såvel lokale som globale udfordringer inden for uddannelsesverdenen inddrages, og den studerende får mulighed for at specialisere sig inden for et eller flere områder. Uddannelsen inddrager løbende de studerendes egen praksis og institutionelle kontekst, og de udvikler i løbet af uddannelsen metodiske kompetencer til at forske i didaktiske og kulturelle problemstillinger og initiere udviklingsarbejde på egen uddannelsesinstitution.

4.2 Kompetencemål

Efter endt uddannelse har den nyuddannede master opnået kompetencer inden for feltet Didaktik og forandringsprocesser.

Masteruddannelsen bygger ovenpå kompetencer erhvervet gennem bachelor- eller kandidatuddannelser, teoretisk og praktisk pædagogikum samt efterfølgende praktisk erhvervs erfaring. Den færdiguddannede master vil gennem forskningsbaserede og faglige kompetencer kunne varetage højt kvalificerede undervisningsmæssige og organisatoriske funktioner indenfor offentlige og private organisationer, der beskæftiger sig med undervisning.

Uddannelsen følger Den europæiske Kvalifikationsramme for læring på niveau 7 for hhv. videns-, færdigheds- og kompetencemål. Masteren skal:

1. kunne undersøge og analysere feltets problemstillinger ved hjælp af pædagogiske teorier og metoder
2. kunne udvælge og systematisere kompleks viden og data samt udvælge og prioritere forhold, der er væsentlige for emnet
3. kritisk vurdere og bruge de forskellige teorier og metoder, der er relevante for feltet
4. have en præcis og konsekvent begrebsanvendelse
5. kunne argumentere på et holdbart videnskabeligt grundlag
6. have et klart fokus og sammenhæng i løsning af opgaver
7. tage kritisk stilling til benyttede kilder og dokumentere brugen af disse ved hjælp af referencer, noter og bibliografi
8. kunne indgå i et samarbejde, herunder kunne modtage kritik af eget arbejde og give konstruktiv kritik til andre

9. kunne arbejde selvstændigt og målrettet
10. kunne formidle og formulere sin faglige viden på et struktureret og forståeligt fagspecifikt niveau, både skriftlig og mundtligt.

Masteruddannelsen i Didaktik, Kulturmøder og Forandringsprocesser har følgende *fagspecifikke* mål for studerende. Masteren har viden om:

1. didaktik og undervisningsteori baseret på international forskning indenfor feltet
2. de forskellige kulturer, der mødes og udvikler sig i Grønland hos elever, lærere, forskellige uddannelsesinstitutioner – og disse kulturmøders betydning for læringsmiljøet
3. et bredt perspektiv på de didaktiske- og fagdidaktiske perspektiver, som de studerendes tidligere uddannelser har givet
4. teorier om læreprocesser og deres betydning for didaktisk praksis
5. institutionel didaktik og dannelses- og uddannelsesforståelser.
6. organisatorisk læring og forandringsprocesser

Masteren kan:

1. analysere og vurdere uddannelsesinstitutioners behov for didaktisk, metodisk og organisatorisk udvikling
2. kvalificere inspirationen fra pædagogiske, didaktiske og fagdidaktiske analyser og løsningsmuligheder med forskningsbaseret viden
3. kommunikere professionelt om pædagogiske- og didaktiske problemstillinger både i forhold til specialister, fagkollegaer og udenforstående
4. designe, begrunde, iværksætte og evaluere pædagogiske- og didaktiske udviklingsarbejder
5. designe, begrunde, iværksætte og evaluere udvikling af grønlandske undervisningsmaterialer.

Masteren har kompetence til at:

1. undersøge og analysere feltets problemstillinger ved hjælp af relevante faglige teorier og metoder
2. argumentere på et holdbart videnskabeligt grundlag
3. tage kritisk stilling til benyttede kilder og dokumentere disse ved hjælp af referencer, noter og bibliografi
4. indgå i et professionelt samarbejde, herunder at kunne modtage kritik af eget arbejde og give konstruktiv kritik til andre
5. at kunne formidle sprogligt præcist og korrekt
6. at implementere nye undervisningsmetoder
7. dokumentere mulig kausalitet i læreprocesser.

5. Uddannelsens opbygning, tilrettelæggelse, normering og struktur

Uddannelsen er normeret til 60 ECTS (European Credit Transfer System) jf.

Landstingslov nr. 14 af 12. juni 2019 om videregående uddannelser, svarende til 1 årsværk.

Uddannelsen er tilrettelagt som en deltidsuddannelse.

Et studieårsværk svarer til to arbejdsårsværk, hvilket betyder, at man kan gennemføre studiet på 4 semestre, omfattende 15 ECTS pr. semester. Efter at den studerende har bestået de to første semestre, kan uddannelsen læses på fuld tid, svarende til 30 ECTS. Uddannelsen skal være afsluttet 5 år efter studiestart, med mulighed for dispensation.

Uddannelsen organiseres som internater à 5 dage, onlineundervisning, studiegrupper og lokal vejledning, og der arbejdes med forskellige præsentationsformater.

5.1. Struktur

Uddannelsen i Didaktik, Kulturmøder og Forandringsprocesser består af fire moduler, skitseret i følgende strukturmodel.

Undervisningsfag	Prøveform	Ansvarlig	Censur	Prøvens varighed	vurdering	ECTS
Modul 1 Undervisning og Læring	Fri hjemmeopgave med mundtligt forsvar	Ilisimatusarfik	Intern	20 minutter	Bestået/ ikke bestået	15
Modul 2 Udviklings- og forandringsprocesser	Synopsis og mundtligt forsvar	Ilisimatusarfik	Ekstern	45 minutter	GGs-skala	15
Modul 3 Pædagogisk og didaktisk specialisering	Skriftlig opgave	Ilisimatusarfik	Intern		GGs-skala	15
Modul 4 Masterafhandling	Afhandling med mundtligt forsvar	Ilisimatusarfik	Ekstern	45 minutter	GGs-skala	15

6. Undervisningsformer og kvalitetssikring

Studiet omfatter forskellige undervisnings- og arbejdsformer, der initieres både af undervisere og studerende. Den studerendes aktive deltagelse og inddragelse af erfaringer fra praksis er et bærende princip igennem hele uddannelsen, idet der sigtes på udvikling af kompetencer, som er centrale for praksis, som f.eks. samarbejdsevne, kommunikation, planlægning, problemløsning, evaluering og innovation.

Undervisningen veksler mellem forelæsning, øvelser, feedback og vejledning. De studerende organiseres så vidt muligt i studiegrupper. Aktionsforskning inddrages med henblik på at berige den teoretiske refleksion og forbinde denne med praksis. Online-kommunikation inddrages løbende.

6.1 Kvalitetssikring

I hvert semester foretages undervisningsevaluering i overensstemmelse med Ilisimatusarfiks samlede evalueringspolitik. Desuden foretages løbende evaluering i alle fag. Evalueringens fokus er de studerendes læringsudbytte.

7. Generelle bestemmelser om eksamen

Den studerendes kvalifikationer dokumenteres ved obligatorisk fremmøde, interne og eksterne prøver, jf. Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 27 af 1. september 1995 om uddannelser og eksaminer ved Ilisimatusarfik. Eksamenstilmelding følger gældende regler for Ilisimatusarfik.

7.1 Skriftlige opgaver

En skriftlig opgave er en fællesbetegnelse for skriftlige produkter af forskellig karakter og længde, alt afhængigt af det aktuelle fag.

Ved skriftlige opgaver er der følgende standarder: 1 normalside, NS, udgør 2.400 anslag inkl. mellemrum. Sideantallet er eksklusive forside, indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag.

8. Ikrafttrædelse

Denne studieordning træder i kraft den 1. september 2022 og gælder for alle studerende der optages på uddannelsen pr. 1. september og senere.

9. Uddannelsens faglige opbygning

9.1 Modul 1. Undervisning og læring

Fagets navn	Undervisning og læring. 15 ECTS.
Formål	Den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer indenfor undervisning og læring med særligt henblik på: <ul style="list-style-type: none">• Didaktik, læring og dannelse• Kultur- og sprogmøder• Lærer- og underviserrollen, relationer og læringskultur
Fagets indhold	<p>På modulet undervises i teorier om didaktiske udfordringer i forhold til elevers og studerendes læring og dannelse. Lokale, regionale og globale problemstillinger inddrages løbende, herunder elevers kulturelle forudsætninger og identitet samt sprogmøder mellem lærere og elever og elever indbyrdes. Der undervises desuden i den særlige betydning, lærerens rolle og relationer har for klasserumskultur og motivation.</p> <p>Metodisk er der fokus på kvantitative og kvalitative metoder, herunder observation og interview.</p> <p>De studerende introduceres ved modulets begyndelse for akademisk praksis i tilknytning til undervisning, studiet og opgaveskrivning.</p>
Kompetence	Den studerende skal på baggrund af viden og færdigheder selvstændigt kunne designe og gennemføre empirisk klasserumsforskning med fokus på læreres didaktiske valg, elevers læring og læringsudbytte, kulturelle og sproglige problemstillinger i klasserummet samt de relationelle aspekter af undervisningen.

Viden	Den studerende skal kunne demonstrere viden om pædagogisk og didaktisk teori, teori om læreprocesser, teori om kulturfunderet læring og sprog møder samt teori om relationsarbejde og klasserumskultur.
Færdighed	Den studerende skal kunne beherske enkle kvantitative og kvalitative analysemetoder af betydning for klasserumsforskning.
Undervisnings- og arbejdsformer	Ved undervisningens start oplyser underviserne de studerende om, hvorledes studieaktiviteterne organiseres. Undervisningen bygger på en blanding af oplæg fra underviseren, diskussioner og de studerendes arbejde med tekster og cases. De studerende udarbejder mindre skriftlige opgaver. Opgaverne danner baggrund for eksamensvejledningen.
Eksamensform	<p>”Læring og dannelse”, ”Kultur- og sprog møder” og ”Lærerrollen, relationer og læringskultur” forbindes til én samlet eksamen.</p> <p>Fri hjemmeopgave på 8-10 NS med mundtligt forsvar på 20 min. Hvis flere (op til tre) går op sammen forlænges hjemmeopgave og mundtligt forsvar med 50 pct. pr. studerende. Der gives én samlet karakter for de to delprøver. Emnet for opgaven vælges af den/de studerende inden for modulets emner og problemformulering skal være godkendt af underviseren.</p> <p>Præstationen vurderes til bestået/ikke-bestået. Censur er intern.</p>
Bedømmelseskriterier	I henhold til karakterbekendtgørelsen (GGS) og under hensyn til eksamensformen lægges der vægt på, i hvilken grad den studerende behersker de generelle kompetencer. Karakteren gives i henhold til gradsopfyldelsen af målbeskrivelsen.
Pensum	Der opgives et samlet pensum for modul 1 på 1000 sider

9.2 Modul 2. Udviklings- og forandringsprocesser

Fagets navn	Udviklings- og forandringsprocesser. 15 ECTS.
Formål	<p>Den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer indenfor udviklings- og forandringsprocesser med særligt fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Professionslæring og samarbejde • Udviklingsledelse og organisation • Aktionsforskning og evaluering
Fagets indhold	På modulet er udviklings- og forandringsprocesser i centrum, og perspektivet udvides fra klasserummet til organisationen. Der arbejdes med professions- og organisationsteori med særligt henblik på forandringsprocesser inden for

	<p>uddannelsesverdenen i et nutidigt og historisk perspektiv. Overgange mellem forskellige uddannelsesniveauer inddrages.</p> <p>Metodisk er der fokus på aktionsforskning, design-baseret forskning samt diskursanalyse.</p>
Kompetence	Den studerende skal på baggrund viden og færdigheder selvstændigt kunne planlægge og gennemføre mindre aktionsforskningsprojekter og herigennem demonstrere evne til at designe, gennemføre og evaluere undervisning og organisatoriske processer i et forandringsperspektiv.
Viden	Den studerende skal kunne demonstrere viden om professionelt samarbejde, udviklingsledelse og samspillet mellem undervisningsudvikling og organisatoriske processer.
Færdighed	Den studerende skal kunne beherske forskningsprocesser, hvori der indgår et forandringsperspektiv med relevans for undervisning og organisation.
Undervisnings- og arbejdsformer	<p>Ved undervisningens start oplyser underviseren de studerende om, hvorledes studieaktiviteterne organiseres.</p> <p>Undervisningen bygger på en blanding af teorioplæg og de studerendes arbejde med tekster og cases. De studerende udarbejder mindre projekter i løbet af modulet. Opgaverne danner baggrund for eksamensvejledningen.</p>
Eksamensform	<p>”Professionslæring og samarbejde”, “Udviklingsledelse og organisation” og “Aktionsforskning og evaluering” forbindes i én samlet eksamen.</p> <p>14 dage før eksamen afleveres en synopsis på 5 sider, som danner udgangspunkt for et mundtligt forsvar på 45 min. Der gives én karakter for den mundtlige præsentation. Hvis flere studerende (op til tre) går op sammen, forlænges hjemmeopgave og mundtligt forsvar med 50 pct. pr. studerende. Emnet for det projekt, der ligger til grund for eksamen, skal indeholde alle tre områder. Emnet vælges af den/de studerende og problemformulering og skal være godkendt af underviseren.</p> <p>Censur er ekstern og der vurderes efter GGS-skalaen.</p>
Bedømmelseskriterier	I henhold til karakterbekendtgørelsen (GGS) og under hensyn til eksamensformen lægges der vægt på, i hvilken grad den studerende behersker de generelle kompetencer. Karakteren gives i henhold til gradsopfyldelsen af målbeskrivelsen.
Pensum	Der opgives et samlet pensum for modul 2 på 1000 sider

9.3 Modul 3. Pædagogisk specialisering

Fagets navn	Pædagogisk specialisering. 15 ECTS.
Formål	Den studerende tilegner sig viden, færdigheder og kompetencer indenfor didaktisk specialisering med særligt fokus på: <ul style="list-style-type: none"> • Fagdidaktik • Innovation • Digital dannelse og IT • Andetsprogs-pædagogik
Fagets indhold	I forlængelse af en samlet præsentation af modulets fire temaer specialiserer den studerende sig i et eller flere af modulets temaer. Metodisk arbejdes der videre med aktionsforskning, design-baseret forskning samt forskellige former for kvalitativ og kvantitativ forskning.
Kompetence Viden Færdighed	Den studerende skal på baggrund af viden og færdigheder selvstændigt kunne designe og gennemføre empirisk analyse af praksis inden for det område, vedkommende har specialiseret sig i. Den studerende skal demonstrere en generel viden inden for modulets fire områder og en dybdegående viden inden for et eller to af disse. Den studerende skal beherske forskellige metoder til at undersøge undervisning inden for de områder, vedkommende specialiserer sig i.
Undervisnings- og arbejdsformer	Ved undervisningens start oplyser underviseren de studerende om, hvorledes studieaktiviteterne organiseres. Med udgangspunkt i en samlet præsentation og undersøgelse af semestrets fire temaer, specialiserer de studerende sig i et af emnerne gennem inddragelse af vejledere med relevante kompetencer. Undervisningen bygger på en blanding af teorioplæg og de studerendes arbejde med tekster og cases. De studerende gennemfører et aktionslæringsprojekt, der danner baggrund for eksamensvejledningen.
Eksamensform:	Den studerende afleverer en skriftlig opgave indenfor et eller to temaer. Der afleveres en individuel opgave på 15 NS. Bedømmelsen sker ud fra den skriftlige opgave. Emnet for opgaven vælges af den studerende inden for modulets emner og problemformuleringen skal være godkendt af underviseren. Censur er intern, og der vurderes efter GGS-skalaen.
Bedømmelseskriterier	I henhold til karakterbekendtgørelsen (GGS) og under hensyn til eksamensformen lægges der vægt på, i hvilken grad den studerende behersker

	de generelle kompetencer. Karakteren gives i henhold til gradsopfyldelsen af målbeskrivelsen.
Pensum	Der opgives et samlet pensum for modul 3 på 1000 sider

9.4 Modul 4. Masterafhandling

Fagets navn	Masterafhandling. 15 ECTS.
Formål	Den studerende fordyber sig selvstændigt i et eller flere af uddannelsens temaer med det formål at skrive en afhandling.
Fagets indhold	I tilslutning til udarbejdelsen af afhandlingen afholdes ét seminar, som kan være helt eller delvist fælles for flere hold. På seminaret fremlægges mere overordnede opsamlinger af teori- og metodeperspektiver i tilslutning til vejledning på hold-, gruppe- og individbasis.
Kompetence	Den studerende skal på baggrund af viden og færdigheder selvstændigt kunne: <ul style="list-style-type: none"> • styre projektprocessen, herunder kunne afgrænse og definere et emne for projektet og med udgangspunkt heri, formulere en klar videnskabelig problemstilling, som er produktiv i forhold til det valgte område • kunne tage initiativ til og gennemføre fagligt og tværfagligt samarbejde, hvor det er påkrævet som led i arbejdet med projektet. Den studerende skal selvstændigt kunne tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering, herunder kunne vurdere stærke og svage sider i eget arbejde.
Viden	Den studerende skal have et grundigt kendskab til fagets kerneområder, teorier og metoder samt et grundigt kendskab til relevant forskningslitteratur for det valgte didaktiske emne.
Færdighed	Den studerende skal: <ul style="list-style-type: none"> • kritisk og selvstændigt kunne undersøge, analysere og diskutere det didaktiske problem på baggrund af beskrevne intentioner ved hjælp af relevante faglige teorier og metoder og kunne argumentere på et holdbart videnskabeligt grundlag • kunne tage kritisk stilling til benyttede kilder og dokumentere disse ved hjælp af referencer, noter og bibliografi. • kvalificeret kunne redegøre for relevant forskningslitteratur • kunne systematisere kompleks viden og data samt udvælge og prioritere forhold, der er væsentlige for emnet • kunne evaluere og revidere egne metodiske og teoretiske tilgange • kunne udtrække og sammenfatte undersøgelsens resultater • kunne samle sine resultater i en klar, struktureret og sproglig korrekt fremstillingsform, der lever op til videnskabelige krav om analyse, argumentation og dokumentation

	<ul style="list-style-type: none">• på et andet sprog (grønlandsk eller engelsk) i resumeform kunne gøre rede for arbejdets intentioner, fremgangsmåde, teoretiske grundlag, analyser og resultater.
Undervisnings- og arbejdsformer	Seminar og vejledning.
Eksamensform	<p>Masterafhandling med mundtligt forsvar.</p> <p>Eksamen er en skriftlig afhandling på 40-50 NS. Der skrives et resume på max. 1 side på et andet sprog end dansk, normalt grønlandsk eller engelsk. Der gives en samlet vurdering af det skriftlige oplæg og den mundtlige præstation. Når opgaven skrives af flere studerende, skal det angives, hvem der er ansvarlig for de enkelte dele af afhandlingen. Der lægges 50 pct. til siderne pr. ekstra studerende op til tre.</p> <p>Den studerende eksamineres med udgangspunkt i hele afhandlingen ved en mundtlig eksamen af 45 min. varighed. Der lægges 50 % ekstra tid pr ekstra studerende op til tre.</p> <p>Censur er ekstern med vurdering efter GGS-skalaen.</p>
Bedømmelseskriterier	I henhold til karakterbekendtgørelsen og under hensyntagen til eksamensformen lægges der vægt på, i hvilken grad den studerendes præstation lever op til ovennævnte målbeskrivelse. Der lægges i bedømmelsen endvidere vægt på, i hvilken grad den studerende behersker de generelle kompetencer, der er beskrevet. Karakteren gives i henhold til gradsopfyldelsen af målbeskrivelsen, som beskrevet i karakterskalabekendtgørelsen.
Pensum	Der opgives intet pensum.